

av de høie vedpriser. Med de brændebesparende koksovne, som nu brukes, vil det i de større havnebyer tildels være fordelagtig at brænde koks. Men naar man transporterer koksen med jernbanen langt op i det indre av landet, da kan ialfald der skaffes et andet brændsel, som vil bli langt billigere og med meget større berettigelse bør kunne erstatte veden, og det er — *brændtorven*.

Hvis vor kulindførsel skal vedbli at stige som hittil og vi skal fortsætte med at sende de mange mill. kr. ut av landet, blir vi stadig mer avhengig av fremmede lande. Bortset fra hvor uheldig dette er for vort forsvar, løper vi ogsaa den risiko at maatte betale hvad utlandet forlanger. For tiden er der meget som tyder paa, at der atter bryter ut streik i de engelske og skotske grubedistrikter, hvorav vil følge en yderlig forhøielse av kulpriserne.

Statistikken for de sidste 25 aar maner os derfor til, at i langt høiere grad utnytte de brændselforraad vi har inden landets grænser, nemlig vore *brændtorvmyrer*. Særlig i bygderne inde i landet, hvor man tidligere har været vant til at faa brændeved for en billig pris, men hvor de høie vedpriser nu har foraarsaket at man er begyndt at brænde utenlandsk koks, bør man se til at faa istand brændtorvanlæg. Det er forsaavidt glædelig at se, at interessen herfor mangededs er vakt, og ingensinde har der foreligget saa mange anmodninger til Det Norske Myrselskap om at undersøke mulighetene for anlæg av brændtorvfabrikker, men kun i de færreste tilfælde blir interessen til handling.

Med de nu kjendte og i praksis prøvede maskiner og arbeidsmetoder kan man med forholdsvis smaa anlægsomkostninger fremstille en brændtorv, som er baade bedre, bekvemmere og meget billigere end ved og som under for brændtorven gunstige transportforholde — altsaa fornemmelig inde i landet — er billigere end koks.

Det bedste middel til at hemme kulindførselens forøkelse er — *at brænde torv i hus og hjem!*

NYE BRÆNDTORVANLÆG.

I ØSTFINMARKEN vil der i sommer for Finmarkens Skogfonds regning bli sat igang torvdrift med en liten torveltemaskine for hestevandring som beskrevet i »meddelelse« nr. 3 for 1904 side 76—80.

Maskinen er leveret av *A. Gulowsen A/S.*, Kristiania. Saafremt maskinen viser sig brukbar under de derværende forholde, vil der ogsaa bli anskaffet en lignende maskine i Vestfinmarken.

EIDSVALDS ALMENNING har anskaffet en ny brændtorvmaskine *Aadals Bruks nr. 4* med elevator av jern og platform paa hjul for at kunne utvide torvdriften og arbeide med mere tidsmessig maskineri end

tidligere. Det er glædelig at se, at almenningerne nu begynder at indse fordelene ved transportabelt brændtorvmaskineri, istedetfor de gammel-dagse stationære anlæg.

O. MUSTAD & SØN, Gjøvik, har anskaffet en ny brændtorv-maskine *Aadals Bruks nr. 3*, som skal sættes igang paa *Aamot-myren*, der ligger i nærheten av Nygard st. og har et areal av ca. 70 maal. Brændtorvmaskinen skal drives med en 15 ehk. elektrisk motor med strøm fra Totens Cellulosefabrik. Sakkyndig bistand har ikke været søkt og arbeidsmetoden blir den tungvindte og antikverede med stationært maskineri og lang transport til tørkepladsen.

O. Mustad & Søn har en lignende brændtorvmaskine i virksomhet paa en anden liten myr ved Gjøvik. Som bekjendt benyttes brændtorven til metallurgiske øiemed ved firmaets jernvarefabrikker og man har hittil ikke kunnet skaffe tilstrækkelig mængde brændtorv til at tilfredsstille behovet.

GAARDBRUKER OG TØMMERMÆRKER ERIK HAUGSRUD Bagn, Valdres eier en større skogstrækning og myr oppe paa høiden ved Tonsaasen. Myren, der ligger ved jernbanelinjen, er anslaat til at være »over 100 maal« og skal efter hr. Haugsruds opgave være vel skikket for »baade brændtorv og torvstrø«. Hvorvidt han har hat sakkyndig assistance til myrens undersøkelse kjender vi ikke til, men det er vel litet sandsynlig.

A/S Aadals Bruk har leveret en brændtorvmaskine nr. 3, som foreløbig skal drives med en benzinnmotor. Brændtorven tænkes solgt i Valdresbygderne. Hvorvidt torvdrift med en liten stationær brændtorvmaskine i dette tilfælde vil bli lønnende, er høist problematisk.

Hr. Haugsrud har imidlertid nu anmeldt sin deltagelse i *Det Norske Myrselskaps kursus i torvindustri* og har erholdt reisebidrag hertil, saaat han vil kunne tilegne sig kundskap i hvordan rationel torvdrift bør være.

NEDSÆTTELSE AV FRAGTEN FOR BRÆNDTORV PAA HOVEDBANEN

DET NORSK MYRSELSKAPS STYRE har gjentagne gange gjort opmerk-som paa, at mens fragten for brændtorv er nedsat paa Statsbanerne, har de gamle fragtsatser fremdeles været gjældende for samtrafikken med Hovedbanen og har gjennom Landbruksdepartementet henstillet til Re-gjeringen at faa dette forhold forandret. I den anledning har Land-bruksdepartementet tilskrevet Arbeidsdepartementet.